

СТАНОВИЩЕ

ОТ

Доц. Ростислав Валентинов Костов, доктор

относно дисертационен труд на тема:

**„КИНЕЗИТЕРАПИЯ ЗА ПРОФИЛАКТИКА НА ПОСТУРАЛНИТЕ НАРУШЕНИЯ
ПРИ ДЕЦА“**

Разработен от Красимир Николаев Колев

**За присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по научната
специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната
тренировка (включително лечебната физкултура)“, в професионално
направление 7.4. Обществено здраве**

Научен ръководител: Доц. Румяна Ташева, доктор

Известно е, че оформянето и стабилизирането както на първичните (кифози), така и на вторичните (лордози) физиологични кривини, е функция от развитието на опорно-двигателния апарат, в условията на безупречен контрол от страна на нервната система. Вследствие на различни външни и/или вътрешни фактори, биха могли да се оформят комплексни невро-мускулно-скелетни дисфункции, с пряко отражение върху степента на изразеност на физиологичните кривини, което е сериозна предпоставка за нарушаване механиката на аксиалната скелетна система, респективно целия на опорно-двигателен апарат. Всичко това представлява сериозно предизвикателство за изграждане на максимално ефективен кинезитерапевтичен подход, основан на щателна функционална диагностика.

Въпреки широкото обсъждане на аксиалните деформации на гръбначния стълб, в научната литература липсва пълнота относно скрининговото изследване и профилактика на деца с изолирани нарушения на физиологичните кривини. Редица особености в развитието на опорно-двигателния апарат в детска възраст, в съчетание със съвременния, предимно заседнал начин на живот, често

неергономичната околна среда и липсата на масов скрининг в училищата в България, определя проблемът като изключително актуален.

Представеният ми за становище дисертационен труд е с общ обем от 139 стандартни страници, включващ 17 страници библиография и 3 приложения. Структурата на дисертационния труд е съобразена с утвърдените изисквания, като след кратък увод, следват две глави: **Литературен обзор** с обем от 44 стр. (36%) и **Собствени проучвания** представени в 59 стр. (48%). В **Глава 1** са представени основни биомеханични и кинезиологични особености на гръбначния стълб, пряко свързани със същността на научното проучване. Представени са в необходимите детайли епидемиологичното разпространение, методите за функционална диагностика и активни кинезитерапевтични средства, при деца в ранна училищна възраст с установени гръбначни деформации в сагиталната равнина.

В **Глава 2** (Собствени проучвания), докторантът е извел ясна и конкретизирана Работна хипотеза и цел на научното проучване. Налице са 5 основни задачи, обхващащи основните пунктове за планиране на такъв вид изследване. Представеният **контингент** включва 131 деца, равномерно разпределени според възрастовите и половите им характеристики. **Периодът на изследване** обхваща две календарни години (2015 и 2016). **Методите на изследване и обработка** са добре подбрани, съобразени с нуждите на такъв вид научни проучвания. Методиката на кинезитерапия е представена съобразно утвърдените стандарти, като е съобразена със специфичните цели и задачи на профилактично-терапевтичния процес. След представяне на получените резултати е направен логичен, **причинно-следствен анализ** и ясно представено обсъждане. Добро впечатление прави личната позиция на докторанта и интерпретирането на получените резултати, присъщо за дълбоко и комплексно вникване в разглеждания проблем. На базата на представеното изследване са изведени 5 основни изводи и 3 препоръки, които са и основните приноси на научното проучване.

Методите за функционална диагностика за нуждите на изследване са подбрани коректно и представени в достатъчни детайли, което е в основата на

изграждане на цялостния кинезитерапевтичен подход. В процеса на функционална оценка са включени както субективни, така и обективни методи на изследване с достатъчно представени тестове за статично и динамично изследване на гръбначния стълб и крайниците.

Литературният обзор включва 147 източника, като 62 на кирилица (42%), 80 (54%) на латиница и 5 (3%) интернет адреса. Цитирани са както класически източници, така и съвременни проучвания свързани тясно с разглежданата тема.

Заклучение:

В качеството си на член на научното жури, смятам, че актуалността на темата, организацията на научното проучване и получените резултати са със значителна научна и практическа стойност. Имайки предвид значителните проблеми присъщи за всяко изследване с профилактична цел, смятам тезата за солидно подкрепена с представени убедителни доказателства за ефекта и нуждата от правилна и подходяща кинезитерапевтична програма, насочена към корекция на постуралните деформации в сагиталната равнина, при деца в ранна училищна възраст.

Представеният ми за становище докторат напълно отговаря на минималните национални научни изисквания, според Закона за развитие на академичния състав в република България, за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“.

В тази връзка, гласувам „За“ и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват с положителен вот, на Красимир Николаев Колев да бъде присъдена образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (включително лечебната физкултура)“, в професионално направление 7.4. Обществено здраве“.

09.02.2019

/Доц. Р. Костов, доктор/

STANDPOINT
from
Associate Proff. Rostislav Valentinov Kostov, PhD

on dissertation work with topic:
“Physical Therapy FOR prevention OF POSTURAL deviations in CHILDREN”

Developed by Krasimir Nikolaev Kolev

For awarding an educational and scientific degree

**PhD for scientific specialty „Theory and methodology of physical education
(including remedial gymnastic)” in professional field 7.4. Public Health**

Supervisor: Assoc. Prof. Romyana Tasheva, PhD

It is known that the shaping of the primary (kyphosis) and the secondary (lordosis) physiological curvatures is function of the development of locomotive apparatus in conditions of impeccable control by nervous system. Due different internal and/or external factors could be formed complex neuro- muscular- skeletal dysfunction with a direct impact on the level of expressiveness of physiological curvatures, which is a serious prerequisite for disruption of mechanics of the axial skeletal system and all locomotive mechanism. All of the require serious challenge for establishment the most effective kinesitherapeutic way based on severe functional diagnostic.

Despite widespread discussion of the axial deformities of the spine there is a lack of information for screening investigation and prophylaxis on children with isolated violations of the physical curvatures in scientific literature. A number of development features on locomotive apparatus in childhood in combination with the modern, mostly sedentary, way of life, often non-ergonomic environment and lack of mass screening in Bulgarian schools defines the problem as extremely topical.

The dissertation thesis presented for my opinion has a total volume of 139 standard pages, including 17 pages bibliography and 3 applications. The structure of the dissertation works according to the established requirements, followed by two chapters: **Literature review** with a volume of 44 pages (36%) and **Own studies** presented in 59 pages (48%). **Chapter 1** presents basic biomechanical and kinesiological features of the spine, directly related to the nature of the scientific study. Epidemiological dissemination, methods of functional diagnostics and active kinesitherapeutic agents

are presented in the necessary details in early school age children with established spinal deformities in the sagittal plane.

In **Chapter 2** (Own studies), the Ph.D. student has developed a clear and specific Working hypothesis and a goal of scientific research. There are 5 main tasks covering the main planning points for this kind of research. The presented **contingent** includes 131 children, evenly distributed according to their age and gender characteristics. **The study period** covers two calendar years (2015 and 2016). **Research and processing** methods are well-suited to the needs of such research. The methodology of kinesitherapy is presented according to the established standards, taking into account the specific goals and tasks of the prophylactic-therapeutic process. After presenting the results, a **logical, causal and analytical analysis** and a clearly presented discussion were made. A good impression makes the PhD student's personal position and interpretation of the results obtained inherent in a profound and complex insight into the problem under consideration. On the basis of the presented study, 5 main conclusions and 3 recommendations are presented, which are also the main contributions of the scientific study.

Methods of functional diagnostics for the needs of the study are correctly selected and presented in sufficient detail, which is the basis of building the overall kinesitherapeutic approach. In the process of functional evaluation are included both subjective and objective methods of research with sufficiently presented tests for static and dynamic examination of the spine and limbs.

The literature review includes 147 sources, 62 in bulgarian (42%), 80 (54%) in Latin and 5 (3%) are the Internet addresses. Both classic sources and contemporary studies are closely related to the topic under consideration.

Conclusion:

As a member of the scientific jury, I believe that the topicality of the topic, the organization of the scientific study and the results obtained are of considerable scientific and practical value. Considering the significant problems inherent in any prophylactic study, I consider the thesis to be firmly supported by convincing evidence of the effect and need for a proper and appropriate kinesitherapeutic program aimed at correcting postural distortion in the sagittal plane in early school age children.

The doctoral candidate presented for my opinion fully meets the minimum national scientific requirements, according to the Law for Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, for acquiring the educational and scientific degree "Doctor".

In this regard, I voted "Yes" and propose to the honorable members of the Scientific Jury to vote with a positive vote, Krasimir Nikolaev Kolev to be awarded with a PhD degree in the scientific specialty "Theory and methodology of physical education and sports training (including therapeutical gymnastics)" in the professional field 7.4. Public Health".

09.02.2019

/Assoc. Prof. R. Kostov, PhD/